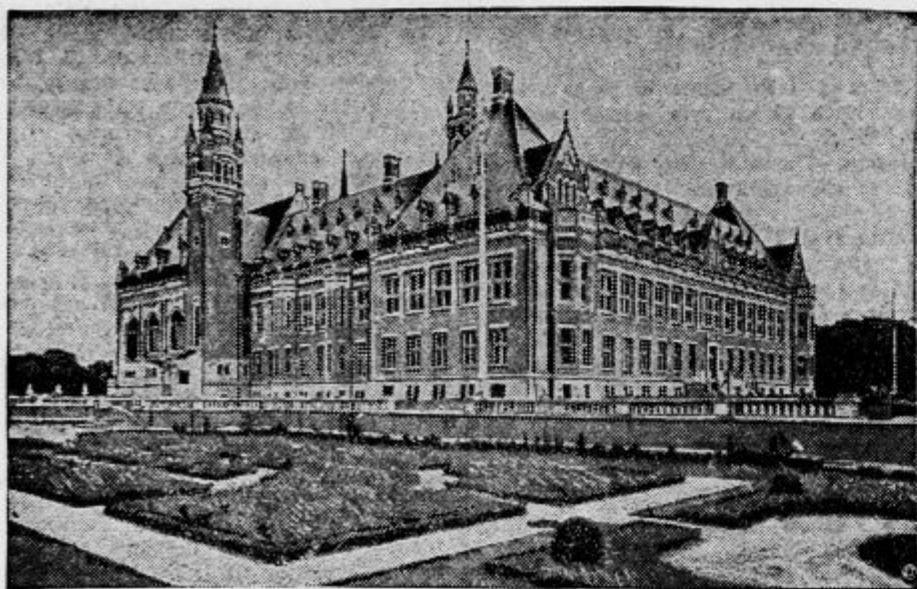

Iz življenja in sveta

K otvoritvi haaške reparacijske konference

»Mirovna palača«, kjer se vršijo seje

Angleški fin. minister Snowden Nemški finančni minister Hillerding Francoski fin. minister Chéron Italijanski fin. minister Mosconi

Roman mlade komtese

Krade in ponareja, da si ohrani ljubezen svojega siromašnega ljubimca

Ze dolgo ni vzbujal v Nemčiji noben proces toliko senzacije kakor ta, ki bi se bil moral otvoriti te dni v Berlinu, a so ga preložili, ker so pričeli obtoženci na sled še za druga kazniva dejanja. Obtoženka.

mlada grofica Monroy
Je v sorodstvenih odnosih s člani najvišjega nemškega plemstva in to daje procesu v republikanski Nemčiji še posebno barvo. Razen tega pa tiči v ozadju ena izmed tistih ljubezenskih zgodb, ki so bile vedno slasten grizljaj za široke mase javnosti.

Grofica Helga de Monroy je imela ljubimca, bivšega ritmijstra von Wedla, s katerim se je hotela poročiti, toda zaročencema se je nastavljalo vse polno ovir na levo in na desno. Wedel je bil brez imetja in je menil, da je njegova zaročenka dobro situirana. Resnica pa je bila čisto drugačnna. Njena mati je živela od milosti svoje sestre, grofice Hermersberške, ki je bila lastnica lep vile v Lichterfeldu. Toda niti grofica Hermersberška ni bila bogata in nekega dne je morala vilo prodati. Ostalo ji je samo nekaj draguljev v vrednosti 30 tisoč mark. Te

dragulje je grofica de Monroy ukradla svojemu teti.

Čemu je to storila, sicer se ni popolnoma pojasnjeno, ker noče ničesar izpovedati, toda v splošnem menijo, da jih je vzela zato, ker je nje zaročenec potreboval denarja in ga je hotela potrditi v veri, da je res bogata. Bala se je da bi jo zapustil, če bi zvedel, da ni nima. Bržkone ni vedel, da je zanj kradla, a tudi o tem ni moglo govoriti sedaj povedati nič določene. Ko so mu sporočili, da so grofico Helgo aretirali,

je izvršil samomor
In tako se zdi, da je šlo marsikatero nepojasnjeno vprašanje z njim v grob. V teku preiskave pa so dognali še druge stvari, ki so jih strnili v novo obtožbo in ki so povzročile, da se je že razpisana sodna razprava začela. Von Wedel je imel v neki berlinski banki dolg 25.000 mark in ker ni hotel oz. mogel plačati, ga je

hotela banka tožiti. V tem kritičnem momentu je predložila komtesa banki ponarejeno pismo s podpisom kneza Ernesta Hohenoheja,

svojega sorodnika. To pismo vsebuje — seveda izmišljeno — sporočilo, da znaša nje delež dedščine iz njegovega imetja 150.000 mark. Banka se je dala po tem pismu in kopici podobnih premoštev, da je rok za izplačilo Wedlovega dolga podaljšala. No, škoda ni imela prevelike. Von Wedel je bil zavarovan in po njegovi smrti ji je pripadla zavarovalnina v znesku 19.000 mark. Tudi v tem slučaju ni znano, dajli je znal Wedel za pravo ozadje groficih manipulacij. Morda se bo vse to pojasnilo v teku razprave.

Spor o Louvainski knjižnici

Med vojno so razstrelili Nemci starinsko poslopje univerzitetne knjižnice v Louvainu. Mednarodni dobrotniki so zbrali po vseh delih sveta starinske rokopise in knjige, da nadomestijo uničene zaklade. Američani so poslali arhitekta Warrenja, da obnovi stavbo. Zdaj je končal svoje delo in se zapletel v pravdo z univerzitetnim rektorjem, kar je neugodno vplivalo na napovedano slavnost. Arhitekt je namreč procljele okrasil z velikanskimi mramornimi črkami. Ta napis v latinščini se je glasil: »Razdejano po nemški besednosti, zdaj obnovljeno po ameriški radodarnosti.« Rektor je napis odstranil in ga nadomestil z ograjo, ki baje nasprotuje enotnosti stavbenega sloga. Warren je zahteval 100.000 fran kov odškodnine za »razburjenje in umetnostno škodo.« Zadeva je romala na sodnijo. Arhitekt je predložil stotni ne pisem s strani ameriških dobrotnikov, ki vsi zahtevajo svoj denar nazaj, če ne bo napis obnovljen. A gospod rektor je odvrnil, da so zahtevali odstranitev napisa dobrotniki iz držav, ki se niso udeležile vojne. Izjavili so tudi, da bodo zahtevali povračilo svojega denarja, če pobašajo vso čast sami Američani. Seveda imajo Američani več denarja kakor Španci in Skandinavci, a vendar ne gre da bi vzeli akcijo nje mednarodni značaj. Sodnija

ni vedela, kaj bi počela in je nasprotnikom ponudila poravnavo. Vsekakor bodo dobili eni ali drugi darovalci vsaj del svojega denarja nazaj.

Desetletni deček na 3350 m visokih planinah

Desetletni mali Švicar Regis Demoselle se je povzpел te dni na vrh Cime de l'Ouest, to je na 3350 m visoko planino v skupini Dent du Midi v Švici. Z njim je bil njegov ded in vodnik iz Champéryja.

To je prvi primer, da je izvršil tako turo tako mlad človek. Gorska tura na Cime de l'Ouest je zelo opasna in treba je velike previdnosti in tudi vztrajnosti. Stari oče bo sedaj nehal hoditi na planine, ko se je prepričal, kako globoko je ukoreninjena ljubezen do visokih gora v njegovih potomcih.

Sramežljiva opica

Ljudje smo kaj radi pripravljeni, da pripisujemo neke lastnosti samo sebi in tako pravimo o živalih, da ne poznajo sramu. Pa to ne drži popolnoma. Angleški zoolog Boulenger je opazil to lastnost šestokrat pri višjih opicah. O nekem šimpanzu pripoveduje prav značilno zgodbo. Opica je bila tako dobro vzgojena, da je jedla po navadi pri isti mizi s svojimi gospodarji. Nekoč pa so jo zapustile lepe manire. Prinesli so ji veliko skodelo s črešnjami. V svoji vznemirjenosti je segla z golimi rokami vanjo in radostno vzklikala. Takrat so se ji začeli priskledniki prav tako netaktno krohotati. Najprej jih je šimpanz posmehoval, hipoma pa si je pokrtil obraz z rokami, postal ves nesrečen in se v zadregi skril pod mizo. Razumel je bil, da se smejejo njegovi nerodnosti in ga je postalo sram.

Dežela tisočletnega parlamentarizma

Islandija se pripravlja, da s svečano proslavi tisočletnico, od kar ima svojo ustavo in svoj parlament. L. 930. se je vršila prva seja islandskega althinga, islandske poslanske zbornice, in že tedaj je bila dežela demokratska republika, kar je ostala skoraj brez spremembe do danes. Svoje poslance si izbira slej ko prej po splošni in enaki volilni pravici, a predsednik njene zbornice je še vedno tudi najvišji sodnik v deželi. Demokracija in svoboda sta torej tam doma in izvirata iz časov, ko se ljudem po drugih obstojećih evropskih državah o teh dveh pojmi ni niti sanjalo.

Admiral Osmond de Brock je bil imenovan za vrhovnega poveljnika angleške vojne mornarice namesto admirala Madde-na, ki je stopil v pokoj.

Bogata najdba helija

V severoameriški državi Colorado so našli veliko ležišče helija, baje največje in najobilnejše na svetu. Kolčina helija v najdišču znaša 7,07 procentov, dočim je bilo doslej v najlpejši zalogi helija komaj 3,6 procentov. Pravijo, da bo ta helij zadoščal Zedinjenim državam 20 let za popolnjevanje zračnih ladij.

Helij je za vodikom najlažji znani plin. Ali vodik se lahko zapali, kar je nevarno pri napolnjevanju zrakoplovov, nasproti temu pa daje helij, pomešan s 15 odst. vodika, nezapaljivo zmes, in zato se je poslužujejo pri napolnjevanju zračnih ladij.

Vlada v Quebecu v Kanadi je odredila 50 motornih čolnov, da prično skupno z aeroplanom boj proti belim delfinom, ki decimirajo ribe v zalivu Sv. Lovrenca. Na otoku v zalivu bo prostor, od katerega bo letalo križarilo nad morjem in metalo bombe, kjerkoli opazi delfine. Nato stopijo v akcijo motorni čolni.

Golobja tekma

Zveza nemških gojiteljev golobov pismošoj je organizirala tekmo svojih krilatih gojencev iz Budimpešte v Nemčijo. 347 društev te zveze je zastopanih in so odposlala v madžarsko prestolico 15.000 golobov v 31 vagonih. Zjutraj ob 5. jih bodo spustili, v zgodnjih popoldanskih urah pa bodo najhitrejši že preleteli nemško mejo.

Najbolj varna naložba denarja.

Telefon 2420.

Rač. poš. hran.

Ljubljana št. 10.680.

Kranjska hranilnica

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in nudi najugodnejše obrestovanje.

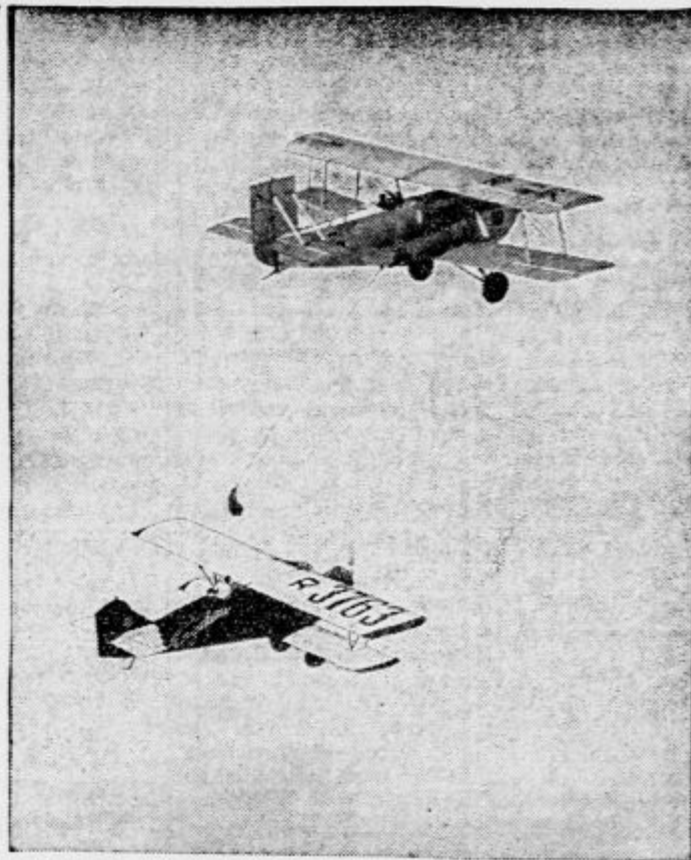
Dovoljuje kredite proti vknjižbi na prvem mestu v tekočem računu in proti amortizaciji, daje menična posojila, izdaja garancije, izvršuje vse kontokorentne posle.

Za vloge jamči Ljubljanska oblast z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

10.004

Vztrajnostni poleti so postali malenkost,

od kar so si zmislili Američani napajanje letal s kurivom kar med poletom. To gre s pomočjo drugega letala in gumaste cevi, po kateri priteče nova zaloga bencina v izpraznjeno tanko. Zadnji rekord, ko so ostajali ljudje kar po cele tedne v zraku, so bili mogoči samo s pomočjo tega preprostega sredstva. In vztrajnostni poleti so postali baš radi te preprostosti nekam nemikavni in dolgočasni.

Usoda gospe Zubkove

Sestra bivšega cesarja Viljema in sedaj žena — ali malo manj — znane ruskega pustolovca Zubkova je prišla čisto na kant. Na željo upravitelja svoje konkurzne mase, se je morala izseliti pred kratkim iz svoje zadnje palače v Bonnu in odpovedati se svojim zadnjim služabnikom. Edino eno družabnico so ji pustili in s to si je najela sedaj dve preprosto opremljeni sobi v Mehlemu. Kakor poročajo, bodo prodali vso opravo njene palače v Bonnu začetkom oktobra na javni dražbi, a trdka, ki bo dražbo izvedla, izda v septembru bogato ilustriran katalog vseh predmetov, ki jih bodo prodali.

Spor za južni tečaj

Še predno je odšel kapitan Byrd na južni tečaj, je opozorila Anglija Zedinjene države, da smatra antarktično celino za svojo last. V Washingtonu so pozabili opozoriti raziskovalca na to noto. Zdaj pa je javl' Byrd, da je Uniji priključil nad 40.000 kv milij novega ozemlja in povsod razobesil ameriško zastavo. S tem je povzročil znatne mednarodne težkoče. Seveda nima z večim ledom pokrito ozemlje nobene posebne vrednosti ne za Britanijo ne za Zedinjene države. A lahko skriva premog, nafto ali kovine, kakor se je zgodilo na Spitzbergu in to bi bila potem druga pesem.

Prebivalstvo Japonske

Uradna statistika poroča, da je število prebivalcev v mikadovi deželi lanskega leta naraslo za 902.781 duša, t. j. za 52.730 več nego l. 1927. Rojstev je bilo l. 1928. 2.135.271, smrti 1.232.490. Ob koncu decembra je štela Japonska 64.759.427 prebivalcev, ki so narasli torej za 14.53 odst.

Nova ekspedicija na južni tečaj

Iz Londona je odplula polarna ladja »Discovery«, ki se poda na ekspedicijo proti južnemu tečaju. Vodita jo prof. Mawson in kapitan Davies. »Discovery« ima za seboj že slavno zgodovino. Na njej se je bil odpejal kapitan Scott proti Južnemu tečaju, kjer ga je čakala strašna smrt.

Rektor, ki se razume na kupčijo

Dijaki vseučilišča v Limi, glavnem perujskem mestu, so zastavljali kakor en mož. Rektor dotične visoke šole je bil namreč odredil, da morajo nositi k svoji enotni uniformi slannike. Proti temu je dijaštvo protestiralo, ker ima rektor brata fabrikanta slannikov in le preveč očitno, kam pes tace molli. Ker protesti niso zalegli, so kratkoma prenehali obiskovati predavanja.

Požrešna kača

V zveriniaku v Cincinnati je požrl udav čuvačevo volno odedo. Čuvaj je kačo noril in jo goltanec kaveli na koncu dolge gumijevе palice, a ni mogel »grabit« odede. Potem so kačo vili v žrelo veliko steklenico ricinovega olja, a tudi to ni nič opravilo. Odeda je ostala v želodcu, in menda ne moti kače prav nič.

Glavni dobiček

»Pester Lloyd« je objavil šuden oglas. Neki mladenič je opisal vse svoje osebnostne podatke in se hoče oženiti. V to svrhu priredi tombolo z 10.000 srečk po 2 pengö vsaka. Sleherna gospodična, vdova ali ločenka jih lahko kupi, kolikor hoče, a mladenič bo oženil lastnico one srečke, ki zadene glavni dobiček. Bogve kako bo shajal podjetni ženin s svojo ženo, vsekakor pa si zasluži poleg nje 20.000 pengö, t. j. 200.000 dinarjev.

Drag rokopis

Na javni dražbi, ki se je vršila te dni v Londonu, so prodali na stroj stipkani rokopis Shawove igre »You never can tell«, ki ga je prekorigiral Shaw lastnoročno, za čedno vsoto 300 tisoč Din.

Rezervni častniki in naredniki

dobilo finl platneni kovercoat popolnoma enak predpisanim volnenemu blagu pri trvdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Kroj s čepico samo Din 584.— do 680.—

Radio

Izvlaček iz programov

Sreda, 7. avgusta.

LJUBLJANA: Opoldanski program odpade. — 18: Pravljice: Milčinski. — 18.30: Reproduciran glasba. — 20: Amoložija slovenske lirike. — 20.30: Pevski večer koncertne pevke ge. Staller-Stotterjeve. — 21.30: Koncert radio-orkestra. — 22.30: Napoved časa in poročila. — Cetrtak, 8. avgusta.

LJUBLJANA 12.30: Reproduciran glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 18: Reproduciran glasba. — 19.30: Zgodovina Slovenecv. — 20: Prenos koncerta z Unionskega vrta. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 13.15: Reproduciran glasba. — 19.30: Prenos programov iz Prage. — 21.40: Laha večerna godba. — BEOGRAD 12.45: Reproduciran glasba. — 18: Plesna godba. — 20.30: Srbski napravi in ciganska godba. — 22: Veseloligra. — 22.30: Koncert radio-kvarteta. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Godba za ples. — 20.30: Violinski in klavirski koncert. — 21.30: Klavirski koncert. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. — 20.30: Program iz Prage. — VARŠAVA 18: Čelo-koncert in petje. — 20.30: Koncert ruske glasbe. — 22.45: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 17.45: Glasbena akademija. — 20: Pevski koncert. — 20.20: Koncert dunajske simf. orkestra. — 22: Laha godba. — BERLIN 17: Uvertura in baletna glasba. — 19.30: Godba na harmoniji. — 20: Dramski večer. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.15: Koncert orkestra. — 20.15: Večerni koncert. — 21.45: Laha godba. — LANGENBERG 17.35: Koncert orkestra mandolin. — 20: Orkestralen in pevski koncert. — Laha godba. — STUTTGART 16.15: Koncert iz Frankfurt. — 20: Sluhoigra. — 20.45: Orkestralen koncert Wagnerjevih skladb. — Laha godba. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 16: Reproduciran glasba. — 17.25: Odlomki iz operet. — 20.15: Koncert solistov. — 21.30: Vo-lahka godba. — 23: Ciganska godba. — LONDON 19.30: Pevski in violinski koncert ter volahka godba. — 21.35: Opera. — 23: Godba za ples. — RIM 21: Koncert orkestra in solistov. — STOCKHOLM 18.30: Reproduciran glasba. — 20: Koncert orkestra. — 21.40: Laha godba.

Kopanje samo na sebi je enolično,

pravijo Berlinčani in si izmišljujejo za svoje weekend vse mogoče dodatne zabave, tako da takšno kopanje res ne more biti enolično. Eno izmed naj-novejših zabav nudi drčalnica, ki popelje kopalca če hoče ali če počne naravnost v sveže valove, samo da se je nanjo dobro vsedel.

